

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра адміністративного і інформаційного права

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри
адміністративного і інформаційного права

“ 23 ” 06 2020 р.

Арістова І.В.
(Арістова І.В.)

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ (СИЛАБУС)

ОК 20. Адміністративне право (спецкурс)

спеціальність: 081- “Право” ОС «Бакалавр»

Освітня програма: «Право»

Факультет: *Юридичний*

2020 – 2021 навчальний рік

Робоча програма з *Адміністративного права (спецкурс)* для студентів за спеціальністю **081 Право**

Розробники: д.ю.н., ст. викладач кафедри адміністративного та інформаційного права
І.О. Кравченко

Робоча програма розглянута на засіданні кафедри адміністративного та інформаційного права.
Протокол від "22" 06 2020 року № 22

Завідувач кафедри адміністративного
та інформаційного права

(підпис)

І.В. Арістова

Погоджено:

Гарант освітньої програми *(підпис)* (М. П. Курило)

Декан юридичного факультету *(підпис)* С. І. Запара

Методист відділу якості освіти,
ліцензування та акредитації *(підпис)*

Зареєстровано в електронній базі: дата: 24.06. 2020 р.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання (ст)	заочна форма навчання (ст)
Кількість кредитів – 3/3	Галузь знань: 0304 «Право» (шифр і назва) спеціальність: 081 - Право (шифр і назва)	Нормативна	
Модулів – 2	ОС: бакалавр	Рік підготовки:	
Змістових модулів: 2		2020-2021 й	2020-2021 й
		Курс	
		1	1
		Семестр	
		1-й	1
		Лекції	
		30 год.	6
		Практичні, семінарські	
		30 год.	6
	Лабораторні		
	-	-	
	Самостійна робота		
	30 год.	78	
	Індивідуальні завдання:		
	Вид контролю:		
	іспит	іспит	
Загальна кількість годин – 90/90			
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи студента - 2			

Примітка: Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання - 67%/33% (60/30)

для заочної форми навчання - 13%/87% (12/78)

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: є формування у студентів правосвідомості та правової культури, що має важливе значення для розбудови правової держави та громадянського суспільства в Україні Велике значення у світі цього набувають правове виховання та правова освіта. Без глибоких знань прав, свобод, чинного законодавства еволюційний розвиток жодного суспільства не відбувається.

Розуміння основ конституційного, адміністративного, цивільного трудового, фінансового та інших галузей права – необхідна умова життєдіяльності кожного громадянина України.

Завдання: є надання студентам знань з загальної теорії держави та права, основ профільюючих та деяких спеціальних галузей права, а також підвищення рівня правових знань у студентів, їх правосвідомості та правової культури.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

знати:

- основи адміністративного права;
- роль адміністративного права в організації суспільства і здійсненні політичної влади;
- чинне адміністративне законодавство та підзаконні акти;
- найважливіші положення Конституції і законодавства України, що регулюють суспільний і державний устрій країни та правовий статус особи;
- поняття, зміст, види і підстави виникнення та припинення зобов'язань;
- підстави адміністративної відповідальності;
- покарання та його види;
- види злочинів, передбачених в окремих розділах КК України;
- основні положення правового регулювання державно-управлінських відносин і їх захист від адміністративних правопорушень;
- основи адміністративної відповідальності за скоєння окремих правопорушень.
- предмет регулювання суспільних відносин нормами адміністративного права;
- суть та особливості адміністративно-правових відносин.

вміти:

- організувати правове забезпечення суб'єктів адміністративного права, а також захист їх порушених прав;
- правильно визначити співвідношення громадянського суспільства і правової держави;
- правильно оформляти і аналізувати документи правового характеру в галузі адміністративних правовідносин.
- давати правовий аналіз конкретних адміністративних правовідносин;
- правильно аналізувати види і зміст зобов'язань;
- укладати договори, оформляти претензії, позовні заяви в суд;
- аналізувати принципи і структуру організації та діяльності державних органів.
- аналізувати зміст нотаріально завірених документів правового характеру;
- аналізувати державно-управлінські відносини;
- правильно орієнтуватися в основних положеннях правових норм, що регулюють державно-управлінські відносини;
- відрізнити адміністративні правопорушення від кримінальних злочинів як більш суспільно небезпечних діянь;

3. Програма навчальної дисципліни

Затверджено Вченою Радою СНАУ протокол 7 від 26.12. 2018 р.

Змістовий модуль 1. Загальна частина адміністративного права (розділ 1)

Тема 1. Поняття адміністративного права. Сутність та принципи державного управління
Визначення, предмет та метод адміністративного права. Принципи та система адміністративного права.

Сутність, основні риси та структура державного управління. Принципи державного управління.
Проблема реформування адміністративного права.

Тема 2. Елементи механізму адміністративно-правового регулювання. Джерела адміністративного права.

Поняття механізму адміністративно-правового регулювання суспільних відносин. Поняття, особливості та види адміністративно-правових норм.

Джерела адміністративного права. Систематизація адміністративного права.

Поняття й основні риси адміністративно-правових відносин. Види адміністративно-правових відносин.

Тема 3. Суб'єкти адміністративного права.

Загальна характеристика та класифікація суб'єктів адміністративного права. Фізичні особи: адміністративно-правовий статус.

Недержавні органи та організації як колективні суб'єкти адміністративного права.

Тема 4. Органи виконавчої влади як суб'єкти адміністративного права.

Поняття і види органів виконавчої влади. Система органів виконавчої влади та основні засади її структурної побудови.

Президент України і система органів виконавчої влади. Кабінет Міністрів України.

Центральні та місцеві органи виконавчої влади. Органи виконавчої влади та адміністративна реформа в Україні.

Тема 5. Державна служба та її адміністративно-правове регулювання.

Організаційно - правові засади державної служби. Державні службовці: адміністративно - правовий статус і класифікація посад.

Проходження державної служби. Соціальне забезпечення та дисциплінарна відповідальність державних службовців.

Змістовий модуль 2. Загальна частина адміністративного права (розділ 2)

Тема 6. Форми та методи державного управління

Поняття і види форм державного управління. Правові акти державного управління.

Поняття і види методів державного управління. Адміністративний примус.

Тема 7. Адміністративні правопорушення та адміністративна відповідальність (ч.1).

Поняття, принципи та основні риси адміністративної відповідальності.

Поняття, ознаки та склад адміністративного правопорушення.

Тема 8. Адміністративні правопорушення та адміністративна відповідальність (ч.2).

Адміністративні стягнення. Особливості адміністративної відповідальності спеціальних суб'єктів.

Особливості адміністративної відповідальності юридичних осіб.

Тема 9. Законність і дисципліна в державному управлінні

Законність та дисципліна у сфері державного управління. Способи забезпечення законності та дисципліни.

Адміністративно-правові режими.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин			
	денна форма		Заочна форма	
	Усього-	у тому числі	усього	у тому числі

	го	л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1. Загальна частина адміністративного права (розділ 1)												
Змістовий модуль 1. Загальна частина адміністративного права (розділ 1)												
Тема 1. Поняття адміністративного права. Сутність та принципи державного управління.	7	2	2			3	12	2	2			8
Тема 2. Елементи механізму адміністративно-правового регулювання. Джерела адміністративного права.	8	2	2			4	8	-	-			8
Тема 3. Суб'єкти адміністративного права.	12	4	4			4	8	-	-			8
Тема 4. Органи виконавчої влади як суб'єкти адміністративного права.	11	4	4			3	9	-	-			9
Разом за змістовим модулем 1	38	12	12			14	37	2	2			33
Модуль 2. Загальна частина адміністративного права (розділ 2)												
Змістовий модуль 2. Загальна частина адміністративного права (розділ 2)												
Тема 5. Державна служба та її адміністративно-правове регулювання.	11	4	4			3	13	2	2			9
Тема 6. Форми та методи державного управління	11	4	4			3	13	2	2			9
Тема 7. Адміністративні правопорушення та адміністративна відповідальність (ч.1)	11	4	4			3	9	-	-			9
Тема 8. Адміністративні правопорушення та адміністративна відповідальність (ч.2)	11	4	4			3	9	-	-			9
Тема 9. Законність і дисципліна в державному управлінні	8	2	2			4	9	-	-			9
Разом зі змістовим модулем 2	52	18	18			16	53	4	4			45
Усього годин	90	30	30			30	90	6	6			78

5. Теми та план лекційних занять (д. ф. н.)

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
-------	------------	-----------------

1	Тема 1: Поняття адміністративного права. Сутність та принципи державного управління 1. Цільова настанова, загальні методичні вказівки. 2. Визначення, предмет та метод адміністративного права.	2
2	Тема 2: Елементи механізму адміністративно-правового регулювання. Джерела адміністративного права. 1. Поняття механізму адміністративно-правового регулювання суспільних відносин. 2. Поняття, особливості та види адміністративно-правових норм.	2
3	Тема 3: Суб'єкти адміністративного права 1. Загальна характеристика та класифікація суб'єктів адміністративного права. 2. Недержавні органи як колективні суб'єкти адміністративного права.	4
4	Тема 4: Органи виконавчої влади як суб'єкти адміністративного права 1. Поняття і види органів виконавчої влади. 2. Система органів виконавчої влади та основні засади її структурної побудови.	4
5	Тема 5: Державна служба та її адміністративно-правове регулювання 1. Організаційно - правові засади державної служби. 2. Державні службовці: адміністративно - правовий статус і класифікація посад.	4
6	Тема 6: Форми та методи державного управління 1. Поняття і види форм державного управління. 2. Правові акти державного управління.	4
7	Тема 7: Адміністративні правопорушення та адміністративна відповідальність 1. Поняття адміністративної відповідальності. 2. Поняття адміністративного правопорушення.	4
8	Тема 8: Адміністративні правопорушення та адміністративна відповідальність 1. Адміністративні стягнення. 2. Особливості адміністративної відповідальності спеціальних суб'єктів.	4
9	Тема 9: Законність і дисципліна в державному управлінні 1. Законність та дисципліна у сфері державного управління. 2. Способи забезпечення законності та дисципліни.	2
	Разом	30

6. Теми та план лекційних занять (з. ф. н.)

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1: Поняття адміністративного права. Сутність та принципи державного управління 1.Цільова настанова, загальні методичні вказівки. 2.Визначення, предмет та метод адміністративного права.	2

2	Тема 2: Елементи механізму адміністративно-правового регулювання. Джерела адміністративного права. 1.Поняття механізму адміністративно-правового регулювання суспільних відносин. 2.Поняття, особливості та види адміністративно-правових норм.	-
3	Тема 3: Суб'єкти адміністративного права 1.Загальна характеристика та класифікація суб'єктів адміністративного права. 2.Недержавні органи як колективні суб'єкти адміністративного права.	-
4	Тема 4: Органи виконавчої влади як суб'єкти адміністративного права 1.Поняття і види органів виконавчої влади. 2.Система органів виконавчої влади та основні засади її структурної побудови.	-
5	Тема 5: Державна служба та її адміністративно-правове регулювання 1.Організаційно - правові засади державної служби. 2.Державні службовці: адміністративно - правовий статус і класифікація посад.	2
6	Тема 6: Форми та методи державного управління 1.Поняття і види форм державного управління. 2.Правові акти державного управління.	2
7	Тема 7: Адміністративні правопорушення та адміністративна відповідальність 1.Поняття адміністративної відповідальності. 2.Поняття адміністративного правопорушення.	-
8	Тема 8: Адміністративні правопорушення та адміністративна відповідальність 1.Адміністративні стягнення. 2.Особливості адміністративної відповідальності спеціальних суб'єктів.	-
9	Тема 9: Законність і дисципліна в державному управлінні 1.Законність та дисципліна у сфері державного управління. 2.Способи забезпечення законності та дисципліни.	-
	Разом	6

7. Теми семінарських занять (д. ф. н.)

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1: Поняття адміністративного права. Сутність та принципи державного управління 1.Принципи та система адміністративного права. 2. Сутність, основні риси та структура державного управління.	2
2	Тема 2: Елементи механізму адміністративно-правового регулювання. Джерела адміністративного права. 1. Джерела адміністративного права. 2.Систематизація адміністративного права.	2
3	Тема 3: Суб'єкти адміністративного права	4

	1. Класифікація суб'єктів адміністративного права. 2.Фізичні особи: адміністративно-правовий статус.	
4	Тема 4: Органи виконавчої влади як суб'єкти адміністративного права 1. Президент України і система органів виконавчої влади. 2. Кабінет Міністрів України.	4
5	Тема 5: Державна служба та її адміністративно-правове регулювання 1. Проходження державної служби. 2. Соціальне забезпечення державних службовців.	4
6	Тема 6: Форми та методи державного управління 1.Поняття методів державного управління. 2.Адміністративний примус.	4
7	Тема 7: Адміністративні правопорушення та адміністративна відповідальність 1. Принципи адміністративної відповідальності. 2. Основні риси адміністративної відповідальності.	4
8	Тема 8: Адміністративні правопорушення та адміністративна відповідальність 1. Особливості адміністративної відповідальності спеціальних суб'єктів. 2. Особливості адміністративної відповідальності юридичних осіб.	4
9	Тема 9: Законність і дисципліна в державному управлінні 1. Способи забезпечення законності та дисципліни. 2. Адміністративно-правові режими.	2
	Разом	30

8. Теми семінарських занять (з. ф. н.)

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1: Поняття адміністративного права. Сутність та принципи державного управління 1.Принципи та система адміністративного права. 2. Сутність, основні риси та структура державного управління.	2
2	Тема 2: Елементи механізму адміністративно-правового регулювання. Джерела адміністративного права. 1. Джерела адміністративного права. 2.Систематизація адміністративного права.	-
3	Тема 3: Суб'єкти адміністративного права 1. Класифікація суб'єктів адміністративного права. 2.Фізичні особи: адміністративно-правовий статус.	-
4	Тема 4: Органи виконавчої влади як суб'єкти адміністративного права 1. Президент України і система органів виконавчої влади. 2. Кабінет Міністрів України.	-
5	Тема 5: Державна служба та її адміністративно-правове регулювання 1. Проходження державної служби. 2. Соціальне забезпечення державних службовців.	2
6	Тема 6: Форми та методи державного управління 1.Поняття методів державного управління. 2.Адміністративний примус.	2

7	Тема 7: Адміністративні правопорушення та адміністративна відповідальність 1. Принципи адміністративної відповідальності. 2. Основні риси адміністративної відповідальності.	-
8	Тема 8: Адміністративні правопорушення та адміністративна відповідальність 1. Особливості адміністративної відповідальності спеціальних суб'єктів. 2. Особливості адміністративної відповідальності юридичних осіб.	-
9	Тема 9: Законність і дисципліна в державному управлінні 1. Способи забезпечення законності та дисципліни. 2. Адміністративно-правові режими.	-
Разом		6

9. Самостійна робота (д. ф. н.)

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1: Поняття адміністративного права. Сутність та принципи державного управління. 1. Принципи державного управління. 2. Проблема реформування адміністративного права.	3
2	Тема 2: Елементи механізму адміністративно-правового регулювання. Джерела адміністративного права. 1. Поняття й основні риси адміністративно-правових відносин. 2. Види адміністративно-правових відносин.	4
3	Тема 3: Суб'єкти адміністративного права. 1. Організації як колективні суб'єкти адміністративного права. 2. Загальна характеристика суб'єктів адміністративного права.	4
4	Тема 4: Органи виконавчої влади як суб'єкти адміністративного права. 1. Центральні та місцеві органи виконавчої влади. 2. Органи виконавчої влади та адміністративна реформа в Україні.	3
5	Тема 5: Державна служба та її адміністративно-правове регулювання. 1. Дисциплінарна відповідальність державних службовців. 2. Державної служби організаційно - правові засади.	3
6	Тема 6: Форми та методи державного управління 1. Види форм державного управління. 2. Вид методів державного управління.	3
7	Тема 7: Адміністративні правопорушення та адміністративна відповідальність 1. Ознаки адміністративного правопорушення. 2. Склад адміністративного правопорушення.	3
8	Тема 8: Адміністративні правопорушення та адміністративна відповідальність 1. Особливості адміністративної відповідальності юридичних осіб. 2. Адміністративні стягнення.	3
9	Тема 9: Законність і дисципліна в державному управлінні 1. Законність та дисципліна у сфері державного управління.	4

2. Способи забезпечення законності та дисципліни.	
Разом	30

10. Самостійна робота (з. ф. н.)

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1: Поняття адміністративного права. Сутність та принципи державного управління. 1. Принципи державного управління. 2. Проблема реформування адміністративного права.	8
2	Тема 2: Елементи механізму адміністративно-правового регулювання. Джерела адміністративного права. 1. Поняття й основні риси адміністративно-правових відносин. 2. Види адміністративно-правових відносин.	8
3	Тема 3: Суб'єкти адміністративного права. 1. Організації як колективні суб'єкти адміністративного права. 2. Загальна характеристика суб'єктів адміністративного права.	8
4	Тема 4: Органи виконавчої влади як суб'єкти адміністративного права. 1. Центральні та місцеві органи виконавчої влади. 2. Органи виконавчої влади та адміністративна реформа в Україні.	9
5	Тема 5: Державна служба та її адміністративно-правове регулювання. 1. Дисциплінарна відповідальність державних службовців. 2. Державної служби організаційно - правові засади.	9
6	Тема 6: Форми та методи державного управління 1. Види форм державного управління. 2. Вид методів державного управління.	9
7	Тема 7: Адміністративні правопорушення та адміністративна відповідальність 1. Ознаки адміністративного правопорушення. 2. Склад адміністративного правопорушення.	9
8	Тема 8: Адміністративні правопорушення та адміністративна відповідальність 1. Особливості адміністративної відповідальності юридичних осіб. 2. Адміністративні стягнення.	9
9	Тема 9: Законність і дисципліна в державному управлінні 1. Законність та дисципліна у сфері державного управління. 2. Способи забезпечення законності та дисципліни.	9
Разом		78

11. Методи навчання

1. Методи навчання за джерелом знань:
1.1. Словесні: розповідь, пояснення, бесіда (свристична і репродуктивна), лекція, інструктаж, робота з книгою (читання, складання плану, конспектування, опорних конспектів тощо).
1.2. Наочні: демонстрація, ілюстрація.
1.3. Практичні: практична робота.

2. Методи навчання за характером логіки пізнання.
2.1. Аналітичний

- 2.2. *Методи синтезу*
 2.3. *Індуктивний метод*
 2.4. *Дедуктивний метод*
 2.5. *Традуктивний метод*

3. Методи навчання за характером та рівнем самостійної розумової діяльності студентів.

- 3.1. *Проблемний* (проблемно-інформаційний)
 3.2. *Частково-пошуковий (евристичний)*
 3.3. *Репродуктивний*
 3.4. *Пояснювально-демонстративний*

4. **Активні методи навчання** - використання технічних засобів навчання, диспути, круглі столи, ділові та рольові ігри, використання проблемних ситуацій, імітаційні методи навчання (побудовані на імітації майбутньої професійної діяльності), використання навчальних та контролюючих тестів, використання опорних конспектів лекцій.

5. **Інтерактивні технології навчання** - використання мультимедійних технологій, case-study (метод аналізу конкретних ситуацій), діалогове навчання, співробітництво студентів (кооперація).

3. Методи контролю

- Рейтинговий контроль за 100-бальною шкалою оцінювання ЄКТС
- Проведення проміжного контролю протягом семестру (проміжна атестація)
- Полікритеріальна оцінка поточної роботи студентів:
  - рівень знань, продемонстрований семінарських заняттях;
  - активність під час обговорення питань, що винесені на заняття;
  - експрес-контроль під час аудиторних занять;
  - самостійне опрацювання теми в цілому чи окремих питань;
  - написання рефератів;
  - результати тестування;
  - письмові завдання при проведенні контрольних робіт;
  - виробничі ситуації.
- Пряме врахування у підсумковій оцінці виконання студентом певного індивідуального завдання:
  - курсова робота (проект);
  - навчально-дослідна робота;
  - навчально-практичне дослідження із презентацією результатів тощо.

13. Розподіл балів, які отримують студенти (д. ф. н.)

Поточне тестування та самостійна робота										Разом за модулі та	Атестація	Іспит	100
Модуль 1 – 20 балів					Модуль 2 – 20 балів								
Змістовний модуль 1					Змістовний модуль 2								
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9					
										55	15	30	100
5	5	5	5	5	6	7	6	6		(40+15)			

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі	Оцінка	Оцінка за національною шкалою
-------------------	--------	-------------------------------

види навчальної діяльності	ECTS	для екзамену, курсового проєкту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
69-74	D		
60-68	E	задовільно	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

14. Методичне забезпечення

- Адміністративне право. Методичні вказівки щодо самостійної роботи. Суми, 2013 р., 55 с.
- Навчально – методичний комплекс з дисципліни «Адміністративне право», СНАУ, 2013 рік

15. Рекомендована література

НОРМАТИВНО-ПРАВОВА БАЗА

- Конституція України // Відомості Верховної Ради України. - 1996. - № 30. - Ст.141.
- Про правонаступництво України: Закон України // Відомості Верховної Ради УРСР. - 1991. - № 46. - Ст.617.
- Про дію міжнародних договорів на території України: Закон України // Відомості Верховної Ради України. - 1992. - № 10. - Ст.137.
- Про об'єднання громадян: Закон України // Відомості Верховної Ради України. - 1992. - № 34. - Ст.504.
- Про правовий статус іноземців: Закон України // Відомості Верховної Ради України. - 1994. - № 23. - Ст.161.
- Про місцеві державні адміністрації: Закон України // Відомості Верховної Ради України. – 1999. – № 20-21. - Ст. 190.
- Про місцеве самоврядування в Україні: Закон України// Відомості Верховної Ради України. - 1997. - № 24. - Ст.170.
- Про державну службу: Закон України // Відомості Верховної Ради України. - 1993. - № 52. - Ст.490.
- Дисциплінарний статут органів внутрішніх справ України: Затверджений Законом України від 22 лютого 2006 р. // Урядовий кур'єр. – 2006. – 20 квітня.
- Про боротьбу з корупцією: Закон України // Відомості Верховної Ради України. - 1995. - № 34. - Ст.266.
- Про національну поліцію: Закон України // Відомості Верховної Ради України. - 2015.
- Кодекс України про адміністративні правопорушення // Відомості Верховної Ради УРСР. – 1984. – Додаток до № 51. – Ст. 1122.
- Про Кабінет Міністрів України: Закон України // Відомості Верховної Ради України. - 2008. - № 25. - Ст.241.
- Про звернення громадян: Закон України // Відомості Верховної Ради України. - 1996. - № 47. - Ст.256.
- Про прокуратуру: Закон України // Відомості Верховної Ради України. - 1991. - № 53. - Ст.793.

16. Про власність: Закон України // Відомості Верховної Ради України. - 1991. - № 20. - Ст.249.
17. Кодекс адміністративного судочинства України // Відомості Верховної Ради України. - 2005. - № 35, 36, 37. - Ст. 446.
18. Про приватизацію майна державних підприємств: Закон України // Урядовий кур'єр. - 1997. - 15 травня.
19. Про приватизацію державного житлового фонду: Закон України // Відомості Верховної Ради України. - 1992. - № 36. - Ст.524.
20. Про державний матеріальний резерв: Закон України // Відомості Верховної Ради України. - 1997. - № 13. - Ст.113.
21. Про банки і банківську діяльність: Закон України // Відомості Верховної Ради України. - 1991. - №25. - т.281.
22. Про державну податкову службу в Україні: Закон України // Відомості Верховної Ради України. - 1994. - № 15. - Ст.84; Уряд. кур'єр. - 1998. - 14 лютого.
23. Про державну контрольно-ревізійну службу в Україні: Закон України // Відомості Верховної Ради України. - 1993. - № 13. - Ст.110.
24. Про державну статистику: Закон України // Відомості Верховної Ради України. - 1992. - № 43. - Ст.608.
25. Про охорону праці: Закон України // Відомості Верховної Ради України. - 1992. - № 49. - Ст.668.
26. Про метрологію та метрологічну діяльність: Закон України // Урядовий кур'єр. - 1998. - 21 березня.
27. Про космічну діяльність: Закон України // Відомості Верховної Ради України. - 1997. - № 1. - Ст.2.
28. Про обмеження монополізму та недопущення недобросовісної конкуренції: Закон України // Там само. - 1992. - № 21. - Ст.296.
29. Про Антимонопольний комітет України: Закон України // Там само. - 1993. - № 50. - Ст.472.
30. Про патентування деяких видів підприємницької діяльності: Закон України // Відомості Верховної Ради України. - 1996. - № 20. - Ст.82.
31. Про виключну (морську) економічну зону України: Закон України // Відомості Верховної Ради України. - 1995. - № 21. - Ст.152.
32. Про електроенергетику: Закон України // Відомості Верховної Ради України. - 1998. - № 1. - Ст.1.
33. Про пріоритетність соціального розвитку села та агропромислового комплексу в народному господарстві: Закон України // Відомості Верховної Ради України. - 1992. - № 32. - Ст.453.
34. Про колективне сільськогосподарське підприємство: Закон України // Відомості Верховної Ради України. - 1992. - № 20. - Ст.272.
35. Про селянське (фермерське) господарство: Закон України // Відомості Верховної Ради України. - 1992. - № 14. - Ст.186.
36. Про ветеринарну медицину: Закон України // Відомості Верховної Ради України. - 1992. - № 36. - Ст.531.
37. Про відповідальність підприємств, установ та організацій за порушення законодавства про ветеринарну медицину: Закон України // Відомості Верховної Ради України. - 1997. - № 7. - Ст.58.
38. Про карантин рослин: Закон України // Відомості Верховної Ради України. - 1997. - № 35. - Ст.220.
39. Про транспорт: Закон України // Відомості Верховної Ради України. - 1994. - № 51. - Ст.446.
40. Про залізничний транспорт: Закон України // Відомості Верховної Ради України. - 1996. - № 40. - Ст.183.
41. Повітряний кодекс України // Відомості Верховної Ради України. - 1993. - № 25. - Ст.274.

42. Кодекс торговельного мореплавства України // Відомості Верховної Ради України. - 1995. - №47-52. - Ст.349.
43. Про трубопровідний транспорт: Закон України // Відомості Верховної Ради України. - 1996. - №29. - Ст.139.
44. Про зв'язок: Закон України // Відомості Верховної Ради України. - 1995. - № 20. - Ст.143.
45. Про основи містобудування: Закон України // Відомості Верховної Ради України. - 1992. - № 52. - Ст.683.
46. Про відповідальність підприємств, їх об'єднань, установ та організацій за правопорушення у сфері містобудування: Закон України // Відомості Верховної Ради України. - 1994. - № 46. - Ст.411.
47. Про охорону навколишнього природного середовища: Закон України // Відомості Верховної Ради України. - 1991. - № 41. - Ст.546.
48. Про охорону атмосферного повітря: Закон України // Відомості Верховної Ради України. - 1992. - № 50. - Ст.678.
49. Про природно-заповідний фонд України: Закон України // Відомості Верховної Ради України. - 1992. - № 34. - Ст.502.
50. Про зовнішньоекономічну діяльність: Закон України // Відомості Верховної Ради України. - 1991. - № 29. - Ст.377.
51. Митний кодекс України // Відомості Верховної Ради України. - 2002. - № 38-39. - Ст.288.
52. Про освіту: Закон України // Відомості Верховної Ради України. - 1991. - № 34. - Ст.451; 1996. - №21. - Ст.84.
53. Про професійно-технічну освіту: Закон України // Урядовий кур'єр. - 1998. - 12 березня.
54. Про основи державної політики у сфері науки і науково-технічної діяльності: Закон України // Відомості Верховної Ради України. - 1992. - № 12. - Ст.165.
55. Основи законодавства України про культуру // Відомості Верховної Ради України - 1992. - № 21. - Ст.294.
56. Про інформацію: Закон України // Відомості Верховної Ради України. - 1992. - № 48. - Ст.650.
57. Про державну підтримку засобів масової інформації та соціальний захист журналістів: Закон України // Відомості Верховної Ради України. - 1997. - № 50. - Ст.302.
58. Про телебачення і радіомовлення: Закон України // Відомості Верховної Ради України. - 1994. - №10. - Ст.43.
59. Про друковані засоби масової інформації (пресу) в Україні: Закон України // Відомості Верховної Ради України. - 1993. - № 1. - Ст.1.
60. Про кінематографію: Закон України // Урядовий кур'єр. - 1998. - 12 лютого.
61. Про бібліотеки і бібліотечну справу: Закон України // Відомості Верховної Ради України. - 1995. - № 7. - Ст.45.
62. Про національний архівний фонд і архівні установи: Закон України // Відомості Верховної Ради України. - 1994. - № 15. - Ст.86.
63. Про музеї та музейну справу: Закон України // Відомості Верховної Ради України. - 1995. - № 25. - Ст.191.
64. Про сприяння соціальному становленню та розвитку молоді в Україні: Закон України // Відомості Верховної Ради України. - 1995. № 25. - Ст.191.

СПЕЦІАЛЬНА ЛІТЕРАТУРА

1. Кармолицкий А.А. Административно-правовое регулирование надведомственных полномочий государственных инспекций. - М., 1985.
2. Коренев А.П. Нормы административного права и их применение. - М., 1978.
3. Комзюк А.Т. Заходи адміністративного примусу в правоохоронній діяльності міліції: поняття, види та організаційно-правові питання реалізації: Монографія / За заг. ред. О.М. Бандурки. - Харків, 2002.

4. Колпаков В.К. Адміністративне право України: Підручник. – К.: Юрінком Інтер, 1999. – 736 с.
5. Козырева Т.И. Административное принуждение и его виды. - М., 1975.
6. Кодекс Украины об административных правонарушениях (научно-практический комментарий) / Под общ. ред. А.С. Васильева. – Х.: ООО «Одиссей», 2000. – 1008 с.
7. Коваль Л. Адміністративне право України: Курс лекцій. - К., 1994.
8. Аверьянов В.Б. Аппарат государственного управления: содержание деятельности и организационные структуры. - К., 1990.
9. Аверьянов В.Б. Организация аппарата государственного управления (структурно-функциональный аспект). - К., 1985. - 146с.
10. Аверьянов В.Б., Селиванов В.Н. Семчик и др. Совершенствование аппарата государственного управления.- К.: Наукова думка, 1982
11. Аверьянов В.Б., Крупчан О.Д. Виконавча влада: конституційні засади і шляхи реформування. - Х., 1998. - 52 с.
12. Авер'янов В.Б. Органи виконавчої влади в Україні. - К., 1997. - 48 с.
13. Авер'янов В.Б. Предмет адміністративного права: нова доктринальна оцінка // Право України. – 2004. – № 10. – С. 25-29.
14. Аверьянов В.Б. Организация аппарата государственного управления (структурно-функциональный аспект). - К., 1985. – 146 с.

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

Пошукові та інформаційні системи Інтернет

1. Google : Пошукова системи Інтернет. - Режим доступу до електронних ресурсів : <http://www.google.com.ua/>
2. Яндекс : Пошукова системи Інтернет. - Режим доступу до електронних ресурсів : <http://www.yandex.ua/?ncrnd=1960>.
3. Rambler : Пошукова системи Інтернет. - Режим доступу до електронних ресурсів : <http://www.yandex.ua/?ncrnd=1462>.

Офіційні веб-сайти органів державної влади України

1. Верховна Рада України : офіційний веб-сайт/ - Режим доступу до електронних документів : <http://portal.rada.gov.ua/rada/control/uk/index/> .
  2. Президент України : офіційне інтернет-представництво. - Режим доступу до електронних ресурсів : <http://www.president.gov.ua/>.
  3. Рахункова палата України : офіційний сайт. - Режим доступу до електронних ресурсів : <http://www.ac-rada.gov.ua/control/main/uk/index>.
  4. Національний банк України : офіційне інтернет-представництво. - Режим доступу до електронних ресурсів : <http://www.bank.gov.ua/control/uk/index>.
  5. Урядовий портал : єдиний веб-портал виконавчої влади України. - Режим доступу до електронних ресурсів : <http://www.kmu.gov.ua/control/>.
- Державна податкова служба України : офіційний сайт. - Режим доступу до електронних ресурсів : <http://sts.gov.ua/>

Газетні ресурси

1. Голос України : газета Верховної Ради України : веб-сайт. - Режим доступу до електронних ресурсів : <http://www.golos.com.ua/>.
2. Урядовий кур'єр : газета центральних органів виконавчої влади : веб-сайт. - Режим доступу до електронних ресурсів : <http://www.ukurier.gov.ua/uk/>.

3. Юридическая практика : сайт газеты. - Режим доступу до електронних ресурсів : <http://www.yurpractika.com/>.
5. Юридичний вісник України : загальнонаціональна правова газета : веб-сайт : Архів юридичного вісника України. - Режим доступу до електронних ресурсів : http://www.yurincom.com/ua/legal_bulletin_of_Ukraine/archive/